

flere, sprede vi Ansvar og Myndigheden for vidt. Ved at dele de 12 Fag, som der i Almindelighed er Tale om, i 6 Dele, ville de enkelte Censorer ikke være istand til gennem Examinationen i de enkelte Fag at kunne bedømme eller faae noget Begreb om, hvor vidt Eleverne ere naaede i aandelig Modenhed, og naar saa Commissionens Medlemmer efter Examen skulle til indbyrdes at afhandle nærmere, hvor vidt Eleverne ere naaede, ikke blot med Hensyn til Charakteren, men i aandelig Modenhed, ville de have Vanskelighed ved at komme til en klar Anskuelse af, hvorvidt det er nødvendigt for dem at gaae noget anderledes tilværks i Fremtiden. De Herrer ville see, at, dersom de tage de 12 Fag for Dem, og forsøge paa at dele dem i 6 Grupper, ville De rive afskillige Fag fra hinanden, som aldeles naturligt og nødvendigt høre sammen. Desuden vil det selvfølgelig blive bekvemligere for os at have 12 end 8, men det er ikke Hovedsagen; Hovedsagen for mig er det Andet, at vi faae 8 Mænd at holde os til, som paa eget Ansvar kunne tage en Hjælper til i et eller andet Fag, hvis Saadant er fornødent.

Formanden: Det ærede Medlem for Præsts Amts 6te Valgkreds (Thurah) har Ordet for en kort Bemærkning.

Thurah: Det ærede Medlem for Rjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen) tillagde mig i sit Foredrag en Mistillid til og en Misfjendelse af de nuværende Læreres Virksomhed, som jeg paa det Allerbestemteste maa frastige mig. Jeg har ikke og har ikke villet udtale nogensomhelst Dom over de nuværende Lærere, men jeg har kun sagt, hvad de, som beståttige sig med videnskabelige Gjenstande, kunne fristes til, og jeg troer ikke, jeg i saa Henseende har sagt for Meget. Jeg troer ligeoverfor det ærede Medlem at kunne udtale, at han maaskee nærer for stor Tillid til eller for stor Anerkjendelse af de Lærere, som nu findes, men jeg skal dog ikke med Bestemthed kunne afgjøre dette.

Formanden: Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Winther: I Anledning af en Yttring af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) skal jeg blot bemærke, at naar han vil have Examen afholdt afveglende paa forskjellige Steder og som en af Grundene derfor anførte, at Examen afholdelse vilde vække særlig Interesse paa vedkommende Egn, hvorfor man burde lade forskjellige Egne nyde godt deraf, da forekommer det mig, at Randet i det Hele taget maatte kunne fordre, at Afvevlingen stete paa et endnu større Omraade, end naar Examen kun afholdes paa 3 Steder. Det forekommer mig derfor, at denne Grund aldeles ikke er holdbar.

Ordføreren: Efter de, som det forekommer mig, i det Hele taget velvillige Udtalelser, der fremkom fra den meget ærede Minister, overfor det foreliggende Lovforslag, navnlig naar de 3 meget omtalte Paragrapher gaae ud, kan jeg nu indskrænke en Deel af det, som jeg ellers kunde have at sige, men jeg troer dog, at det er nødvendigt for mig at gjøre nogle enkelte Bemærkninger, inden denne Sag ender. Jeg skal da først til det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), som har gjort afskillige Hensillinger til Udvalget, udtale, at Udvalget naturligtvis vil tage disse Hensillinger under Overveelse, men jeg troer dog, at han ogsaa selv har seet, at idetmindste nogle af hans anlydende Forslag ere af en saadan Vækkelse, at en senere Overveelse vil føre til, at man ikke kan tage Hensyn til dem. Det ærede Medlem lagde en særlig Vægt paa, saaledes forekom det mig, idet han atter kom tilbage dertil, at Commissionens Medlemsantal indskrænkedes til 4 Examinatorer og 4 Censorer. Jeg troer nu, at det vil blive langt vanskeliggere — og det er en af de væsentligste Grunde, hvorfor Udvalget har meent, at der burde være idetmindste 6 — at finde passende Mænd til det omhandlede Hverv, naar Antallet indskrænkes til 4, thi det er aabenbart, at Examen i saa Tilfælde vil trække ikke saa lidt længere ud. Vil man nemlig for de senere Aar tage de forskjellige Antal Elever, som have underkastet sig Examen, for at blive Skolelærer, og slutte deraf, maa man komme til den Slutning, at det ringeste Antal, der vil underkaste